

Latvijas Ornitoloģijas biedrības (LOB) nostāja medību jautājumā

Apstiprināta LOB padomes sēdē 2009. gada 12. janvārī (precizēta LOB padomes sēdē 2009. gada 15. aprīlī)
Pārskatāma 2010. gadā

LOB nostājas nepieciešamības pamatojums

LOB mērķis ir sekmēt tādu apstākļu saglabāšanos, kuri ļautu ilgstoši pastāvēt visām ar Latvijas teritoriju dabiski saistītajām putnu populācijām. Kopš 2001. gada LOB ir starptautiskās putnu aizsardzības organizāciju savienības *BirdLife International* pilntiesīgs partneris Latvijā.

Latvijas medniekus pārstāv Latvijas mednieku asociācija (LATMA). Viens no LATMA mērķiem ir attīstīt medību saimniecību saskaņā ar savvaļas dzīvnieku un to apdzīvojamās vides daudzveidības saglabāšanas un ilgtspējīgas izmantošanas principiem. LATMA Latvijā pārstāv Eiropas Savienības Medību un dabas aizsardzības asociāciju federāciju (FACE).

2004. gada 12. oktobrī *BirdLife International* un FACE noslēdza līgumu (1. pielikums). Neskatoties uz šo līgumu, un to, ka gan LOB, gan LATMA mērķi vērsti uz bioloģiskās daudzveidības saglabāšanu, līdz šim ir trūcis sadarbības ne tikai starp LOB un LATMA, bet arī starp dabas aizsardzības un mednieku organizācijām kopumā. Ņemot to vērā, LOB izstrādāja šo nostāju ar mērķi veicināt konstruktīvu un argumentētu dialogu starp LOB un Latvijas medniekiem un to pārstāvjiem.

Nostājas dokumenta ietvaros jēdziens „medības” lietots atbilstoši „Medību likuma” 3. pantam: „Medības ir darbību kopums vai atsevišķas darbības, kad, izmantojot medību šaujamieročus, rīkus, metodes vai paņēmienus, tiek izsekoti vai meklēti, ķerti, sagūstīti, ievainoti vai nonāvēti medījamie dzīvnieki.”

Nostājas konteksts

- A. Latvijas mērogā attiecībā uz lielāko daļu putnu sugu populāciju nav zināma medību ietekme.
- B. Medību ietekme uz putniem izpaužas ne tikai kā tieša nogalināšana, bet arī kā traucējums.
- C. Putnus ietekmē ne tikai putnu medības, bet medību saimniecība kopumā.
- D. Nepieciešamība nodrošināt medību ilgtspējību ir iekļauta gan Eiropas Savienības, gan Latvijas Republikas normatīvajos aktos.
- E. Svinu saturoša munīcija būtiski negatīvi ietekmē putnus.
- F. Pašreiz *Natura 2000* teritorijās spēkā esošie putnu medību nosacījumi ir nekonsekventi un atsevišķos gadījumos – nepamatoti.

Rīcības punkti

1. LOB pilnībā atbalsta *BirdLife International* un *FACE* 2004. gada 12. oktobrī noslēgto līgumu un aņņemas rīkoties tam atbilstoši.
2. LOB atzīst, ka ilgtspējīgas medības ir pieņņemama nodarbe gan *Natura 2000* teritorijās, gan ārpus tām
3. LOB uzsver nepieciešamību izskaust svinu saturošas munīcijas izmantošanu medībās.
4. LOB ir gatava sadarboties ar Latvijas medniekiem un tos pārstāvošajām organizācijām.

NOSTĀJAS KONTEKSTS

A. Latvijas mērogā attiecībā uz lielāko daļu putnu sugu populāciju nav zināma medību ietekme

Lai noskaidrotu medību ietekmi uz savvaļas putnu populācijām, nepieciešams zināt kopējos populāciju lielumus un medību izraisītās un dabiskās mirstības apjomus. Šobrīd Latvijā pieejamā informācija par šiem jautājumiem ir ļoti nepilnīga.

Valsts meža dienests no putniem pašlaik organizē tikai rubeņu, medņu un mežirbju uzskaites. Specifiskas pārējo medījamo putnu sugu uzskaites veiktas netiek. Parastāko putnu sugu (meža pīles, mežirbes, lauku baloža, pelēkās vārnas, žagatas) populāciju pārmaiņām var sekot, izmantojot LOB veikto ligzdojošo putnu uzskaišu rezultātus. Ligzdojošo ūdensputnu uzskaites, kuras veic LU Bioloģijas institūta Ornitoloģijas laboratorijas darbinieki, notiek tikai Engures ezerā, Kaņierī un Nagļu zivsaimniecības dīķos. Valsts mēroga ligzdojošo ūdensputnu un citu medījamo putnu monitoringa nav. Nav zināms, cik liels ir Latvijā ieceļojošo ūdensputnu skaits rudens migrācijas (t.i., medību sezonas) laikā.

Valsts meža dienests organizē nomedīto dzīvnieku (t.sk. putnu) uzskaiti. Būtisks ievāktu datu trūkums ir tas, ka populārākā medījamo putnu grupa – ūdensputni – sadalīta tikai divās kategorijās – „Pīles” (ietverot arī laučus) un „Zosis”, neizšķirot sugas. Detalizētāku nomedīto ūdensputnu monitoringu lielajos ezeros un ar brīvprātīgo (mednieku) palīdzību arī citviet veic LU Bioloģijas institūta Ornitoloģijas laboratorija.

To, ka ES dalībvalstīs apņemas novērtēt putnu medību ietekmi uz populācijām, nosaka arī Putnu direktīvas 10. pants un 5. pielikums.

B. Medību ietekme uz putniem izpaužas ne tikai kā tieša nogalināšana, bet arī kā traucējums

Vērtējot medību ietekmi uz putniem, jāņem vērā, ka tā izpaužas ne tikai kā tieša nogalināšana, bet arī kā traucējums. Īpaši būtiska ir traucējuma ietekme ūdensputnu pulcēšanās vietās. Lai gan pašlaik trūkst zinātnisku pētījumu, kas pierādītu traucējuma ietekmi uz putnu izdzīvotību (t.i., populāciju lielumiem), tomēr šāda ietekme varētu būt. Turklāt medību radītajam traucējumam var būt citi negatīvi aspekti, galvenais no tiem – putni nevar pilnībā izmantot konkrētas teritorijas piedāvātās barošanās iespējas.^{1,2} Šis traucējums īpaši būtiski var ietekmēt gājputnus, kam nepieciešams uzkrāt enerģijas rezerves pirms došanās rudens migrācijā. No barošanās ierobežojumiem izriet tas, ka, piemēram, gājputni agrāk pamet barošanās vietas, lai dotos uz ziemošanas vietām. Agrāka medījamo gājputnu aizlidošana nav arī mednieku interesēs.

¹ Madsen J., Fox A.D. 1995. Impacts of hunting disturbance on waterbirds – a review. – *Wildlife Biology*, 1:193–207.

² Madsen J. 1995. Impacts of disturbance on migratory waterfowl. – *Ibis*, 137, supplement 1: 67–74.

Traucējuma ietekmi uz putniem var mazināt, nosakot putnu medību ierobežojumus laikā vai telpā. Līdz šim veiktie pētījumi apstiprina, ka ierobežojumi laikā ir mazāk efektīvi, jo putni tiem nespēj tik ātri pielāgoties un no barošanās stratēģijas viedokļa izdevīgāk var būt pārvietoties uz citām barošanās vietām tā vietā, lai gaidītu iespēju netraucēti baroties apmedītā teritorijā.³

Traucējumu ietekmi var mazināt, netālu no apmedījamām teritorijām nodrošinot putniem netraucētas atpūtas un barošanās vietas.^{4,5} Šajās teritorijās nedrīkst notikt medības un ap tām jāierīko buferzonas, kurās medības ir ierobežotas laikā. Nosakot medību liegumus, jāņem vērā to iespēja nodrošināt pietiekamas barošanās iespējas putniem, kas tajos varētu apmesties.⁶

Pētījumos apstiprināts, ka, nosakot šādus medību liegumus, putnu skaits palielinās ne tikai pašā liegumā, bet arī tam piegulošajās apmedījamās platībās.

Arī FACE savā nostājā norāda: „Izmantojot ūdensputnu resursus ilgtspējīgi, tos iespējams arī aizsargāt, galvenais, lai netiktu izmantota toksiska munīcija, noteiktu maksimālo nomedīšanas apjomu vienā reizē, **radītu putniem piemērotu atpūtas vietu tīklu** (*izcēlums – LOB*), kā arī noteiktu medību sezonas termiņus, ievērojot putnu sugu ekoloģiskās prasības.”⁷

Jāņem vērā, ka medību radītais traucējums ietekmē ne tikai medījamos, bet arī citu sugu putnus. Jāatzīmē, ka Sugu un biotopu aizsardzības likuma prasības ir vienlīdz stingras gan īpaši aizsargājamo putnu sugu indivīdu iegūšanas, gan traucēšanas gadījumā. Abas šīs darbības pieļaujamas tikai izņēmuma gadījumā, ja nav pieņemamas alternatīvas un tas nekaitē attiecīgo populāciju labvēlīgai aizsardzībai.

Jāņem vērā, ka medības nav vienīgais traucējums, kas apdraud putnus. Citiem traucējumiem (piemēram, motorizētu ūdens transportlīdzekļu izmantošana, kaitbordings, makšķerēšana, tūrisms, nepārdomāta putnu vērošana un fotografēšana) var būt tikpat liela ietekme uz putniem, tāpēc arī šie traucējumi ir jāņem vērā un atbilstoši jākontrolē.

C. Putnus ietekmē ne tikai putnu medības, bet medību saimniecība kopumā

Vērtējot kopējo medību ietekmi uz putniem, jāņem vērā ne tikai putnu medības, bet arī citas darbības, kas saistītas ar medību saimniecību. Jebkuras sugas medības un tām pakārtotā medību saimniecība atstāj ietekmi arī uz citām sugām. Šī saistība ir jāapzinās un jāseko līdzi, lai tā neatstātu negatīvu ietekmi. Šobrīd Amerikas ūdele

³ Madsen J. 2001. Can geese adjust their clocks? Effects of diurnal regulation of goose shooting. – *Wildlife Biology*, 7: 213–222

⁴ Bergballe T., Madsen J., Rasmussen P.A.F. 2004. Effect of temporal and spatial hunting control in waterbird reserves. – *Biological Conservation*, 119: 93–104.

⁵ Evans D.M., Day K.R. 2002. Hunting disturbance on a large shallow lake: the effectiveness of waterfowl refuges. – *Ibis*, 144: 2–8

⁶ Madsen J., Pihl S., Clausen P. 1998. Establishing a reserve network for waterfowl in Denmark: a biological evaluation of needs and consequences. – *Biological Conservation*, 85: 241–255.

⁷ FACE pozīcija par nepamatotiem medību aizliegumiem. *Jakts*, 4. 2006: 3.

uzskatāma par vienu no galvenajiem ūdensputnu (t.sk. medījamo) populācijas ietekmējošiem faktoriem. Negatīva ietekme uz putniem, kas ligzdo uz zemes (piemēram, mežzirbe, mednis, rubenis), var būt mežacūku piesaistīšanai ar piebarošanas palīdzību.

Mednieku un arī dabas aizsardzības interesēs būtu tā saplānota medību saimniecība, lai tiktu ņemtas vērā visas dabā pastāvošās saistības un iespējamās ietekmes.

D. Nepieciešamība nodrošināt medību ilgtspējību ir iekļauta gan Eiropas Savienības, gan Latvijas Republikas normatīvajos aktos

Putnu direktīvas 7. panta 4. punkts nosaka: „Dalībvalstis apņemas nodrošināt, ka medību ierašas, ko veic saskaņā ar valstī spēkā esošajiem pasākumiem, arī medības ar piekūnu, ja tās praktizē, atbilst attiecīgo putnu sugu resursu racionālas izmantošanas un ekoloģiskā līdzsvara regulēšanas principiem un ka šīs ierašas, ņemot vērā šo sugu, jo īpaši migrējošo sugu, populācijas lielumu, ir samērojamas ar pasākumiem, kas izriet no 2. panta. Tās jo īpaši rūpējas par to, lai sugas, uz kurām attiecas medību likumi, netiktu medītas ligzdošanas laikā, kā arī atsevišķu vairošanās stadiju laikā. Attiecībā uz migrējošām sugām tās jo īpaši rūpējas par to, lai sugas, uz kurām attiecas medību noteikumi, netiktu medītas vairošanās laikā vai tad, kad tās atgriežas savās ligzdošanas vietās. Dalībvalstis nosūta Komisijai visu vajadzīgo informāciju par savu medību noteikumu praktisko piemērošanu.”

Medību likuma 6. pants nosaka: „Medību resursi izmantojami tā, lai nodrošinātu medījamo dzīvnieku sugu populāciju, genofonda un medījamo dzīvnieku apdzīvotās vides aizsardzību un saglabāšanu. Medījamo putnu sugu resursus izmanto tā, lai šo sugu medības neapdraudētu dabas aizsardzības pasākumu īstenošanu sugas izplatības teritorijā.”

Ilgspējīgas medības ir ne tikai dabas aizsardzības, bet arī mednieku interesēs, jo tās nodrošina, ka medījamās sugas būs sastopamas pietiekamā skaitā arī ilgtermiņā. Ilgtspējīgas medības var būt būtisks līdzeklis dabas aizsardzībā, jo tās nodrošina sabiedrības interesi konkrētās sugas saglabāšanā. Dabas aizsardzība bez sabiedrības līdzdalības ilgtermiņā nav iespējama. Tāpēc, nosakot putnu medību aizliegumus, jāizvērtē iespējamā nelabvēlīgā ietekme uz putnu un to dzīvesvietu saglabāšanu.

Ja tiek medītas sugas, kas atrodas nelabvēlīgā aizsardzības stāvoklī, medības nav ilgtspējīgas pat tad, ja tās nav iemesls sugas nelabvēlīgajam stāvoklim.

Sugu un biotopu aizsardzības likuma 7. panta 4. daļa nosaka, ka sugas aizsardzība tiek uzskatīta par labvēlīgu, ja tās populācijas dinamikas dati rāda, ka suga ilgstoši nodrošina savu eksistenci, tās dabiskais izplatības areāls nesamazinās un nav paredzams, ka samazināsies tuvākajā nākotnē, dzīvotņu izmēri ir pietiekami lieli, lai ilgstoši nodrošinātu optimālu īpatņu skaitu populācijās. Šeit jāuzsver jau iepriekš minētā nepieciešamība ievākt datus par putnu populāciju dinamiku.

E. Svinu saturoša munīcija būtiski negatīvi ietekmē putnus

Uz svina šāviņu negatīvo ietekmi uz ūdensputniem norādīts jau 19. gadsimta beigās. Medījot ūdensputnus, lielākā daļa skrošu netrāpa putnam, bet nonāk ūdenstilpē. Tā rezultātā mitrājos uzkrājas tūkstošiem tonnu svina. Uz katru nošauto putnu mitrājos nonāk vairāk nekā 1000 skrošu.⁸ Ūdensputni nereti norij skrotis un saindējas. Negatīvi ietekmēt putnus var atstāt pat nelielas svina koncentrācijas. No saindēšanās ar svinu katru gadu pasaulē iet bojā miljoniem ūdensputnu.⁹ Jāņem vērā arī plēsēju risks saindēties ar svinu, medījot saindējušos ūdensputnus. Svina skrošu izskaušana noteikta līgumā par Āfrikas–Eirāzijas migrējošo ūdensputnu aizsardzību, ko Latvija parakstīja 2005. gadā.

F. Pašreiz *Natura 2000* teritorijās spēkā esošie medību nosacījumi ir nekonekventi un atsevišķos gadījumos – nepamatoti

No visām Latvijas *Natura 2000* vietām uz 2008. gada 8. decembri 51 ir apstiprināti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Medību ierobežojumus pārējās *Natura 2000* teritorijās regulē Latvijas Republikas Ministru kabineta 2003. gada 22. jūlija noteikumi Nr. 415 „Īpaši aizsargājamo dabas teritoriju vispārējie aizsardzības un izmantošanas noteikumi”.

No iepriekš minētās 51 *Natura 2000* teritorijas, kam apstiprināti individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi, jebkādi putnu medību ierobežojumi noteikti 37 teritorijās. Lielākajā daļā teritoriju ierobežojumi noteikti tikai atsevišķās zonās. Desmit teritorijās (gk. tikai atsevišķās to zonās) vienīgais putnu medību ierobežojums ir aizliegums ūdensputnu medībās izmantot svinu saturošus šāviņus.

Jāatzīmē, ka putnu medību ierobežojumi nav noteikti pēc vienotas sistēmas. Vietām ierobežojumu noteikšanai (vai trūkumam) nav saprotama pamata, kas liek domāt, ka tie noteikti, nevis dabas aizsardzības vai medību saimniecības interesēs, bet kādu citu subjektīvu iemeslu dēļ. Piemēram, Liepājas ezerā, kas ir starptautiski nozīmīga ūdensputnu pulcēšanās vieta, svinu saturošu šāviņu izmantošana ir atļauta visā ezera teritorijā, izņemot stingrā režīma zonu. No otras puses, piemēram, dabas liegumā „Mežmuižas avoti”, kas nav nozīmīga teritorija putnu aizsardzībai (kaut vai lieguma nelielās platības dēļ) putnu medības ir aizliegtas pilnībā (atļautas tikai ar reģionālās vides pārvaldes atļauju).

⁸ Pain D.J. 1992. Lead poisoning of waterfowl: a review. In: Pain D.J. (Ed.) Lead Poisoning in Waterfowl. Proc. IWRB Workshop, Brussels, Belgium, 1991. IWRB Spec. Publ. 16, Slimbridge, UK: 7–13.

⁹ African-Eurasian Migratory (Water Bird) Agreement. Newsletter. Special issue #1, September 2002.

RĪCĪBAS PUNKTI

1. LOB pilnībā atbalsta *BirdLife International* un FACE 2004. gada 12. oktobrī noslēgto līgumu un aņņemas rīkoties tam atbilstoši

1.1. LOB ir *BirdLife International* partnerorganizācija Latvijā, tāpēc LOB pilnībā atbalsta *BirdLife International* un FACE noslēgto līgumu. LOB aicina arī FACE partnerorganizāciju Latvijā – Latvijas mednieku asociāciju – sadarboties šī līguma īstenošanā. Īpaši uzsveram līgumā iekļautos medību ilgtspējības nodrošināšanas principus.

2. LOB atzīst, ka ilgtspējīgas medības ir pieņemama nodarbe gan *Natura 2000* teritorijās, gan ārpus tām

2.1. Ilgtspējīgas medības nav pretrunā ar dabas aizsardzību, bet var būt viens no līdzekļiem konkrētu vietu un sugu aizsardzības nodrošināšanai.

2.2. Lai putnu medības būtu ilgtspējīgas, pirmkārt ir jāizvērtē medību ietekme uz putnu populācijām. Lai to izdarītu, nepieciešams ievākt informāciju par putnu populācijām (gan ligzdojošajām, gan caurceļojošajām) un to dabisko un medību izraisīto mirstību. LOB aicina Valsts meža dienestu uz sadarbību atbilstošas monitoringa programmas izstrādē un ieviešanā.

2.3. No vietu (*Natura 2000*) aizsardzības viedokļa būtiskāka par putnu mirstību ir medību radītā traucējuma ietekme, tāpēc nepieciešams veikt pētījumus par šo ietekmi. Jāņem vērā arī citi traucējumu avoti, kam var būt līdzīga ietekme.

2.4. Traucējumu ierobežošanai optimālais risinājums ir liegumu izveidošana. Īpaši būtiski tas ir ūdensputnu gadījumā. Līdz šim ūdensputnu medību liegumu izveide nav bijusi plānveidīga, tāpēc noteikti gan nepamatoti aizliegumi, gan nepietiekami ierobežojumi. LOB uzsver, ka nepieciešams plānot liegumus valsts mērogā, un ir gatava sadarboties ar ieinteresētajām organizācijām un atbildīgajām institūcijām šāda plāna izstrādē.

2.5. *Natura 2000* teritorijās putnu medības nedrīkst būt pretrunā ar teritorijas izveides mērķi, t.i., medības (t.sk. traucējums) nedrīkst samazināt teritoriju izmantojošo putnu skaitu zem līmeņa, kas bijis par pamatu vietas atzīšanai par *Natura 2000* teritoriju.

2.6. Ilgtspējīgas medības nav iespējamās, neplānojot medību saimniecību kopumā. LOB aicina medniekus aktīvi nodarboties ar invazīvās sugas – Amerikas ūdeles – skaita samazināšanu. LOB uzskata, ka nav pieļaujama zīdītājdzīvnieku papildus piebarošana *Natura 2000* teritoriju stingrā režīmā, regulējamā režīmā un dabas lieguma zonās, kā arī medņu rīstos un 1 km zonā ap tiem ar teritorijā ievestu lauksaimnieciskās izcelsmes barību. Nepieciešams veikt analīzi par medību saimniecības ietekmi uz sugām, kas nav medību saimniecības objekts.

2.7. Kādai no medījamām putnu sugām nonākot nelabvēlīgā aizsardzības stāvoklī, šīs sugas medības uz laiku pārtraucamas, līdz stāvoklis uzlabojas. Medības pieļaujamas

tikai tādos gadījumos, ja tās notiek vienlaikus ar sugu dzīvotņu apsaimniekošanas pasākumiem, kas palīdz sugai atgriezties labvēlīgā aizsardzības stāvoklī.

2.8. Nepieciešams regulāri atjaunot rubeņa un medņa sugas aizsardzības plānus. LOB atzinīgi vērtē „Medību noteikumu” 3.¹ pantā iekļauto prasību, ka medņu un rubeņu medības atļautas saskaņā ar šo sugu aizsardzības plāniem, taču vienlaikus uzsver, ka šī norma līdz šim nav pienācīgi īstenota (piemēram, nosakot neapmedījumos medņu riestus).

3. LOB uzsver nepieciešamību izskaust svinu saturošas munīcijas izmantošanu medībās

3.1. Svinu saturošas munīcijas izmantošana visos medību veidos visā Latvijā pārtraucama ne vēlāk kā līdz 2012. gadam.

4. LOB ir gatava sadarboties ar Latvijas medniekiem un tos pārstāvošajām organizācijām

4.1. LOB uzskata, ka ilgtspējīgas medības ir ne tikai mednieku, bet arī dabas aizsardzības interesēs, ko apstiprina arī *BirdLife International* un FACE noslēgtais līgums. Ilgtspējīgai medijamo putnu aizsardzībai un apsaimniekošanai nepieciešama sadarbība starp zinātniskajām, dabas aizsardzības un mednieku organizācijām. LOB ir gatava šādi sadarbībai.

4.2. LOB atzinīgi vērtē LU Bioloģijas institūta Ornitoloģijas laboratorijas ieguldījumu mednieku izglītošanā un nepieciešamības gadījumā ir gatava šajā jautājumā sadarboties. Svarīgs izglītības aspekts ir sugu atpazīšana (īpaši putni lidojumā), bet pašlaik uzsvars jāliek uz izpratnes veicināšanu par medību liegumu nepieciešamību un ieguvumiem (dabas aizsardzībai un medību saimniecībai) no tiem.

**Nolīgums starp *BirdLife International* un FACE saistībā ar Direktīvu 79/409/
FACE (Eiropas Savienības medību un dabas aizsardzības asociāciju federācija)
un *BirdLife International* saskaņā ar Eiropas Komisijas Pastāvīgo medību
iniciatīvu (*Sustainable Hunting Initiative*) un pēc vairākām sanāksmēm ir
vienojušās par šo:**

1) Abas organizācijas atzīst, ka Direktīva par savvaļas putnu aizsardzību ir atbilstošs juridiskais dokuments gan savvaļas putnu (tostarp Direktīvas par savvaļas putnu aizsardzību II pielikumā minēto sugu, kuras drīkst medīt), gan to biotopu saglabāšanai labvēlīgā aizsargātības stāvoklī ES līmenī. Abas organizācijas atzīst, ka prioritāte ir piemērot šo direktīvu atbilstoši Medību norādījumu dokumentam saskaņā ar Padomes Direktīvu 79/409/EEK par savvaļas putnu aizsardzību.

2) Atbilstoši 1. punktam nevienai no organizācijām nav nodoms pārņemt vai atbalstīt iniciatīvas, lai grozītu Direktīvas par savvaļas putnu aizsardzību tekstu. Ilgākā laika posmā abas organizācijas neizslēdz iespēju konsolidēt spēkā esošos ES juridiskos dokumentus par savvaļas dzīvnieku saglabāšanu, ņemot vērā pamatprincipus un nevājinot pašreizējos Direktīvas par savvaļas putnu aizsardzību noteikumus.

3) Abas organizācijas atzīst Direktīvā par savvaļas putnu aizsardzību noteikto kompromisu vēsturisko un pastāvīgo nozīmi attiecībā uz medībām un uzskata, ka šie kompromisi veido pamatu kopējai stratēģisko saglabāšanas prioritāšu veicināšanai, piemēram, sadarbība, lai apturētu bioloģiskās daudzveidības samazināšanos līdz 2010. gadam, dabas liegumu aizsardzība un kopējās lauksaimniecības politikas reforma.

4) Abas organizācijas atbalsta *NATURA 2000* tīkla izveidi un atzīst biotopu efektīvas aizsardzības, kā arī aktīvas apsaimniekošanas nozīmi, lai saglabātu bioloģisko daudzveidību. Abas organizācijas uzsver, ka pamatā *NATURA 2000* statusa piešķiršana neizslēdz medību iespēju. Tās atzīst, ka pareizi vadītas medības *NATURA 2000* aizsargājamās dabas teritorijās var turpināties vai notikt tik ilgi, kamēr tās ir savienojamas ar dabas lieguma saglabāšanas mērķiem. Šajā sakarā tās min norādījumu dokumenta attiecīgo 1.5. nodaļu „Biotopu saglabāšana”.

5) Abas organizācijas piekrīt, ka putnu medīšanai ir vēlams noteikt vietējos, reģionālos vai valsts noteikumus, lai veidotu konstruktīvu dialogu starp vietējām ieinteresētajām personām un panāktu racionālu ietekmes un veicamo pasākumu novērtējumu. Abu organizāciju valsts partneri vai biedri var brīvi rīkoties, lai sasniegtu ambiciozākus mērķus attiecībā uz bioloģisko daudzveidību, pastāvīgām medībām un putnu saglabāšanu.

6) Abas organizācijas uzskata, ka racionāls ietekmes un veicamo pasākumu novērtējums, tostarp to, kas jāpieņem tiesību aktos un citos noteikumos par medībām, jāpamato uz vislabākajiem pieejamiem un ticamiem datiem, īpaši attiecībā uz putnu populācijām un medību aktivitātēm. Ir nepieciešama medījumu statistikas apkopošana, kā arī to zinātniskā interpretācija un pareiza izmantošana.

7) Abas organizācijas aicina Komisiju un dalībvalstis izstrādāt, pieņemt un īstenot apsaimniekošanas plānus II pielikumā minētajām sugām, kuru saglabāšanas statuss nav labvēlīgs.

8) Abas organizācijas aicina kompetentās iestādes pārņemt atbilstošu iniciatīvu, lai nodrošinātu visu putnu saglabāšanas tiesību aktu ievērošanu, īpaši ar piemērotām darbībām, kā arī ar izglītošanas un izpratnes veidošanas iniciatīvām. Šajā sakarā tās piedāvā savu atbalstu.

9) Abas organizācijas aicina iespējami drīzāk pārtraukt svina ložu izmantošanu medībās mitrzemēs visā ES, bet jebkurā gadījumā vēlākais līdz 2009. gadam. Tās arī uzsver risku, kas rodas, izmitinot dabiskajam biotopam neraksturīgas putnu sugas un pasugas.

10) Turklāt abas organizācijas vienojas noteikt regulāras divpusējas sarunas, lai panāktu vienošanos, un šā iemesla dēļ tikties vismaz divas reizes gadā un tad, kad šāda sanāksme tiek atzīta par lietderīgu un nepieciešamu, lai apspriestu kādu noteiktu tēmu. Tās arī apmainās ar informāciju, publikācijām utt. un popularizē šo nolīgumu saviem valsts partneriem vai biedriem, kā arī sadarbojas ar citām līdzīgām organizācijām un iestādēm (piemēram, *Wetlands International*, *IUCN*, *CIC*, *ELO* utt.).

Briselē, 2004. gada 12. oktobrī

BirdLife International

Michael Rands

direktors un prezidents

FACE

Gilbert de Turckheim

prezidents